

stev priznavamo, najdemo, da se je Bog pri tem posluževal zgledov, uka in navade. Navada, živeti po božjih zapovedih in predpisih, ima veliko vpliva na znotranjega človeka, in ga prostovoljno k dobremu pripravlja in vedno bolj okrepcuje. Že v starem zakonu se nista zgled in uk pogrešala, bodi si pri očakih ali pri prerokih. Novi zakon je pa zgolj zgled in uk, in se naslanja tako rekoč na bolj omikano človeštvo. V njem beseda postaja meso, in z izverstnim zgledom in ukom ves svet prešinja. Zgled, uk in navada so bila že od nekdaj odgojilna sredstva, katerih se je Bog sam pri vzrejevanji posluževal; tedaj se jih morajo tudi odgojitelji, kakor namestniki božji, posluževati.

Zgled je ogledalo — duša prave odgoje. Da pa v resnici tudi to bode, je treba:

1. da se zлага z naravo, potrebšino in okolnostjo otrokovo, da ga otrok posnemati more.

2. On mora milino moralne lepote otroku tako pred oči postavljati, da ga otrok hoče posnemati.

3. On mora vse upore in sebičnost v otroškem sercu zadušiti, da ga otrok tudi djansko posnema.

Zgled tedaj ne sme biti prisiljen, še manj pa sme biti podoben krinki, ampak mora biti djanski. Nestalnost v dobrem zgledu je hinjavi prepodobna, da bi je rejenec z bistrimi očmi ne opazil. Kako overžljiva je tedaj taka misel, če odgojitelj meni, da je dovolj, če on le občuti, ravna ali govori, kar in kakor hoče, ako se le pri svojih učencih dobro vède. Perva dolžnost odgojiteljeva je, da vse, kar zahteva od svojih otrok, da si naj pred sam prilasti in privadi, in da sam tako dela, kakor hoče, da bi delali in se obnašali njegovi učenci.

Zvezdni utrinki.

Ker je naš marljivi „Tovarš“ ravno sedaj nekoliko govoril o zvezdah, mislim, da ne bo od več, če tu povem nekaj čertic o zvezdnih utrinkih, ki so tudi zvezde. Sučejo se okoli solнца po svojem tiru, zato se tudi imenujejo planeti. Teh zvezdic je neizrečeno veliko. Zvezdogledi so jih v Bostonu (mesto v severni Ameriki) v 9 urah našteji čez eno četert milijona. Pa tudi pri nas jih lahko dokaj vidimo mesca avgusta

in novembra, pa tudi aprila in decembra. Zvezdoučeni so tudi zapazili in izštevilili, da jih je neizmerno velik kolobar okoli in okoli solnca, ki je podoben vencu, in sicer v tej daljavi, kakor naša zemlja. Opazovati se ne morejo njih pota, ker so premajhne in se morejo le v primerni daljavi viditi, pa tudi za to ne, ker so planeti, in nimajo svoje svetlobe in se morejo le takrat viditi, kedar dobijo svetlobo od solnca. Ker so pa te zvezde v tej daljavi od solnca kakor naša zemlja, zato se večkrat zgodi, da ktera po svojem tiru pride blizu naše zemlje, in ker je veliko manjša od zemlje, jo ta nekako k sebi vleče, in jo odmakne iz njenega tira. Če pa zvezdni utrinek pride v ozračje naše zemlje, se ohladi, in naredi se mu okoli skorja. Razvidi se pa lahko, da zvezdni utrinek, kateri je to pot doveršal, mora biti precej manjši in ložji od prej, zakaj, kar se je stopilo, se je bolj skupaj stisnilo, mokrote pa so se v puh spremenile in se razšle v ozračje; in kedar zopet blizu pride, ga zemlja še bolj na se potegne, ker je ložji in manjši od poprej, se tedaj zopet vname, in raztopi, pa veliko hujše od pervikrat, in ko iz ozračja pride, se mu zopet naredi skorja. To se ponavlja večkrat, in ker je vedno ložji in manjši, ga zemlja na zadnje prav blizu k sebi potegne, ker je zrak bolj gostejši; tukaj se tako zelo sogreje, da počí in se razleti, ter na zemljo pade, in se globoko v vanjo zagrebe! — Tukaj se ima čas hladiti, tako dolgo, da ga kdo izkoplje. In kaj mislite, kaj je to? — železo je, ali z drugim imenom meteor. Vidi se, kolikorkrat je bil pri naši zemlji, ker kolikor je skorij, tolikrat je bil v ozračji naše zemlje.

K temu dostavljam neko prazno vero, ki je med prostim ljudstvom zelo razširjena. Priprosto ljudstvo misli, da ima vsaki človek svojo zvezdo na nebu. Kedar ljudje vidijo zvezdni utrinek, mislijo, da sedaj se je zvezda vternila, in človek, katerega je ta zvezda, sedaj umira. Zato matere že majhne otroke učijo, če kaj takega vidijo, naj zdihnejo in rečejo: „Bog se usmili duše!“ ali pa: „Bog se usmili duše v vicah!“ To je sicer prav, toda napčna je taka misel. Učitelji naj take in enake prazne vere pri mladini zatirajo in naj jo pametno podučujejo, kaj je to in uno,

Fr. Lunder.

Šolska letina.

Šolsko leto je pri kraji, in že imamo pred sabo kupec različnih letnih šolskih sporočil, programov, klasifikacijonov i. t. d., ki jih tedaj,